II

(EÜ asutamislepingu / Euratomi asutamislepingu kohaselt vastu võetud aktid, mille avaldamine ei ole kohustuslik)

OTSUSED

KOMISJON

KOMISJONI OTSUS,

11. detsember 2007,

riigiabi C 51/06 (ex N 748/06) kohta, mida Poola andis äriühingule Arcelor Huta Warszawa

(teatavaks tehtud numbri K(2007) 6077 all)

(Ainult poolakeelne tekst on autentne)

(EMPs kohaldatav tekst)

(2008/406/EÜ)

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 88 lõike 2 esimest lõiku,

võttes arvesse Euroopa Majanduspiirkonna lepingut, eriti selle artikli 62 lõike 1 punkti a,

võttes arvesse ühinemislepingu protokolli nr 8 Poola rauа- ja terasetööstuse ümberkorraldamise kohta, [1]

olles kutsunud huvitatud isikuid üles esitama oma märkusi [2] eespool nimetatud sätete kohaselt ja võttes arvesse nende märkusi,

ning arvestades järgmist:

I. MENETLUS

(1) 2002. aastal esitas äriühing Arcelor Huta Warszawa (edaspidi „AHW"), kes tollal kandis nime Huta L.W. Sp. z o.o. (edaspidi „HLW") Poola ametivõimudele oma ümberkorralduskava (ka individuaalne äriplaan). Kava (edaspidi „2003. aasta äriplaan") vaadati läbi märtsis 2003.

(2) Terasetööstuse ümberkorraldamine algas Poolas 1998. aasta juunis, kui Poola esitas ühendusele esimese rauа- ja terasetööstuse ümberkorraldusprogrammi vastavalt Poolaga sõlmitud Euroopa lepingu protokolli nr 2 artikli 8 lõikele 4 (edaspidi „artikli 8 lõige 4"), millega lubatakse erandkorras anda riigiabi terasetoodete sektorile esimese viie aasta jooksul pärast lepingu jõustumist.

(3) 5. novembril 2002 kiitis Poola Vabariigi ministrite nõukogu heaks Poola rauа- ja terasetööstuse ümberkorraldus- ja arenguprogrammi kuni aastani 2006 ning võttis selle alusel 25. märtsil 2003 vastu oma lõpliku riikliku ümberkorraldusprogrammi. Sisuliselt lubatakse selle kavaga anda ajavahemikus 1997–2006 Poola terasetööstusele ümberkorraldamiseks riigiabi kuni 3,387 miljardit Poola zlotti (846 miljonit eurot). [3]

(4) Riiklik ümberkorraldusprogramm esitati komisjonile, kes hindas seda 25. märtsil 2003 ning tegi oma hinnangu põhjal ettepaneku avaldada nõukogu otsus, millega

[1] ELT L 236, 23.9.2003, lk 948.
[2] ELT C 35, 17.2.2007, lk 41.
[3] Lähtudes kursist, mille kohaselt 1 euro = 4 Poola zlotti.

pikendatakse üleminekuaega Poola terasesektorile Euroopa lepingu kohase riigiabi andmise osas (mis pidi esialgu lõppema 1997. aastal) 2003. aastal lõpuni, tingimusel et abisaajad saavutavad elujõulisuse 2006. aastaks. Nõukogu kiitis selle ettepaneku heaks juulis 2003. ([4])

(5) Seega lubas EL Poolal erandina ELi eeskirjadest ([5]) anda terasetööstusele ümberkorraldamisabi. Lõpuks sätestati see ühinemislepingu protokollis nr 8 Poola terasetööstuse ümberkorraldamise kohta (edaspidi „protokoll nr 8"). ([6]) Selles kinnitatakse kuni 3,387 miljardi zloti suuruse riigiabi andmist kaheksale konkreetselt nimetatud äriühingule, nende hulgas HLW-le, kuni 2003. aasta lõpuni, tingimusel et ümberkorraldamine viiakse lõpule hiljemalt 31. detsembriks 2006. ([7]) Riikliku ümberkorraldusprogrammiga eraldati HLW-le ümberkorraldamisabina 322 miljonit zlotti (vt tabel 8), mida üksikasjalikumalt kinnitati 2003. aasta äriplaanis ning mida tuli rakendada vastavalt protokolli nr 8 punkti 9 alapunktidele a ja h.

(6) Protokollis nr 8 on selles sisalduvate tingimuste täitmise tagamiseks kehtestatud üksikasjalikud rakendus- ja järelevalvesätted. Muu hulgas pidi Poola esitama kaks korda aastas järelevalvearuande ning aastatel 2004, 2005 ja 2006 tegi hindamist sõltumatu konsultant. HLW/AHW äriühingu aruandeid on seni esitatud veebruaris 2004, aprillis 2005, mais 2006 ja juunis 2007. Aruandeid arutati Poola ametivõimude ja abisaajatega ning komisjoni talitused ja Poola ametivõimud kiitsid need heaks.

(7) AHW muutis 2005. aastal HLW äriplaani (edaspidi „2005. aasta äriplaan") ning taotles komisjonilt vastavalt protokolli nr 8 punktile 10 selle heakskiitmist.

(8) Oma 6. detsembri 2006. aasta kirjas teatas komisjon Poolale, et otsustas algatada EÜ asutamislepingu artikli 88 lõikes 2 sätestatud menetluse abi võimaliku väärkasutamise kohta.

(9) Komisjoni otsus algatada menetlus avaldati *Euroopa Liidu Teatajas*. ([8]) Komisjon kutsus huvitatud isikuid üles esitama abi kohta oma märkusi.

(10) Poola vastas 2. märtsi 2007. aasta kirjaga. 19. märtsil 2007 laekusid komisjonile ka abisaaja AHW märkused, mis edastati koos küsimustega Poola ametivõimudele. Pärast kohtumist Poola ametivõimude ja abisaajaga märtsis 2007 esitati Poolale 2. aprillil ja 6. augustil 2007 lisaküsimusi. Poola vastas 4. juunil ja 1. oktoobril 2007.

(11) Seejärel teavitasid komisjoni talitused 18. oktoobril 2007 Poolat oma esialgsest hinnangust antud juhtumi kohta ning pärast Poola ametivõimude ja komisjoni järgnevat kirjavahetust teatasid Poola ametivõimud 16. novembril 2007, et äriühing kavatseb abi tagasi maksta, „ilma et see mõjutaks õiguslikku olukorda".

(12) Oma 22. novembri 2007. aasta kirjas kinnitasid Poola ametivõimud, et 20. novembril maksis AHW 2 089 768 eurot pangakontole, mida saab kasutada ainult Poola rahandusministeerium. Kokkuleppe tingimuste kohaselt ei ole enne käesoleva otsuse vastuvõtmist kellelgi sellele pangakontole juurdepääsu. Otsuse vastuvõtmise kuupäeval saab ministeerium kätte nimetatud summa, millele lisandub alates 20. novembrist 2007 kogunenud intress. Kui otsust ei ole tehtud 2008. aasta veebruari lõpuks, tagastatakse raha AHW-le.

II. **ABI ÜKSIKASJALIK KIRJELDUS**

(13) AHW on Poola terasetootja, kes toodab vedelat terast ja pikki terastooteid, eriti kvaliteet- ja eriterast (peen- ja jämesordimetallist profiilid).

(14) 1991. aastal ostis Itaalia terasetootja Lucchini HLW enamusaktsiad ning müüs need 2005. aastal Arcelorile, kes ühines 2006. aastal Mittal Steeliga. ([9])

([4]) Nõukogu 21. juuli 2003. aasta otsus (ELT L 199, 7.8.2003, lk 17). Vt ka komisjoni otsust juhtumi C 20/04 kohta (ELT L 366, 21.12.2006, lk 1, punkt 23 ja järgmised.

([5]) Vt komisjoni teatis päästmis- ja ümberkorraldamisabi ning sulgemisabi kohta terasesektoris (EÜT C 70, 19.3.2002, lk 21), milles keelatakse ümberkorraldamisabi terasesektoris.

([6]) Vt joonealune märkus 1.

([7]) Viimase, juunis 2007 esitatud järelevalvearuande kohaselt on abina jagatud 2,727 miljardit zlotti. Kaheksast abisaajast kolm, Technolgie Buczek (vt komisjoni 23. oktoobri 2007. aasta otsus juhtumi C 23/06 kohta, veel avaldamata), Huta Andrzej ja Huta Batory on vahepeal likvideeritud, ning nelja äriühingu, Polskie Huty Stali S.A (nüüd Mittal Steel Poland, vt komisjoni otsus juhtumi N 186/05 MSP (*individuaalse äriplaani muutmine*) kohta), Huta Bankowa, Huta Labędy ja Huta Pokój elujõulisus on taastatud.

([8]) Vt joonealune märkus 2.

([9]) Vt komisjoni 2. juuni 2006. aasta otsus: *Mittal/Arcelor*, juhtum nr COMP/M.4137.

1. **2003. aasta äriplaanis sisalduv ümberkorraldusprogramm**

(15) Komisjon mõistab, et äriplaani vastuvõtmise ajal oli HLW-l tõsiseid rahalisi raskusi. Äriühing ei saanud lisaraha oma emaettevõttelt Lucchinilt, kes oli Poola sõnul raskes finantskriisis, samuti ei saanud HLW seadusandlike probleemide tõttu oma väärtuslikku vara müüa. Seepärast oli äriühingul aastatel 1997–2003 äärmiselt vähe rahalisi vahendeid, mis kajastus ka ümberkorralduskavas. ([10])

(16) Elujõulisuse taastamiseks kehtestati HLW 2003. aasta äriplaanis mitmed ümberkorraldamisega seotud olulised ülesanded (punkt 3.2), millest tähtsaimad olid järgmised:

„a) varade ja finantside ümberkorraldamine, et saada vahendeid käesoleva programmi rakendamiseks, tagada likviidsus ning vähendada finantskulusid;

b) investeeringute tegemine, et jätkata valmistatavate toodete kvaliteedi ja valiku parandamist ning suurendada äriühingu konkurentsivõimet, kulude vähenemist […];

c) keskkonnakaitsenormide edasine tõhustamine."

a) *Investeeringud*

(17) 2003. aasta äriplaanis (punkt 3.3) mainiti, et äriühingu tööstusstrateegia on „keskenduda tootevaliku järkjärgulisele parandamisele, vähendades oluliselt peenlihtprofiilide ja valtstoorikute tootmist ning arendades eri- ja konstruktsiooniterasele suunatud tootmist". Selle eesmärgi saavutamiseks lootis HLW „… investeerida järkjärguliselt tehase järgmistesse tegevusvaldkondadesse: kesksordimetalli valtspingid, sepikoda, tõmbemasinad, valuplokkide valmistamine", samal ajal kui kitsas ribametalli külmvaltspingi kasutamine kavandati lõpetada.

(18) Eespool kirjeldatud strateegia järgimiseks kavandas äriühing [150–220 miljoni zloti] (*) suuruse investeerimisprogrammi, mis kajastus 2003. aasta äriplaanis järgmiselt:

Tabel 1

Kavandatud investeeringud terase tootmisesse (= 2003. aasta äriplaani tabel 21)

Tuhandetes zlottides	2002	2003	2004	2005	2006	Kokku
Terasetsehh					[…]	[…]
Kuumvaltspingid	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[ligikaudu 95 %]
Üldine	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Tõmbemasinad	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Kokku	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[150–220 miljonit zlotti]

(19) Nagu osundatud 2003. aasta äriplaani punktis 4.4, suunati investeeringud peamiselt kuumvaltspinkide ajakohastamisele (vt 2003. aasta äriplaani tabel 22). See hõlmas nii kesksordimetalli valtspinkide ajakohastamist kui ka bluumide valtsimistsehhi kuumutusahjude ja jämesordimetalli valtspinkide väljavahetamist. Investeeringute tegemise ajad olid ära toodud 2003. aasta äriplaani tabelis 23, mille kohaselt pidid pea kõik investeeringud algama 2002. aastal.

b) *Tööjõu ümberkorraldamine*

(20) 2003. aasta äriplaani (punkt 4.11) kohaselt kavatses äriühing vähendada töötajate arvu 1 249-lt 850-ni. 2005. aasta äriplaanis mainitakse nüüd töötajate arvu vähendamist 700-le. 2003. aasta äriplaanis on tööjõu ümberkorraldamiseks eraldatud 4,03 miljonit zlotti, millest 1,5 miljonit zlotti kaetakse sihtotstarbelisest riigiabist, 1,17 miljonit zlotti PHARE programmist ja 1,34 miljonit zlotti äriühingu vahenditest. ([11])

([10]) Vt 4. juunil 2007 Poola esitatud teabe punktid 19, 30, 55.

(*) Osa tekstist on peidetud, et mitte avalikustada konfidentsiaalseid andmeid. Need osad on märgitud punktiirjoonega nurksulgude vahel. Investeerimisprogrammi kogumaht jääb vahemikku 150–220 miljonit zlotti. Otsuse hõlpsamaks järgimiseks on konfidentsiaalne teave näidatud ligikaudse protsendimäärana 150–220 miljonist zlotist (võttes aluseks, et 150–220 miljonit zlotti on 100 %).

([11]) 2003. aasta äriplaan, lk 66, tabel 35.

c) *Rahaline ümberkorraldamine*

(21) 2003. aasta äriplaanis nähti ette ka rahaline ümberkorraldamine ja varade ümberkorraldamine, mis äriplaani kohaselt (punkt 3.2) seisnes „lühiajaliste laenude tagasimaksmises ja tootmisega mitteseotud ebavajalike varade müügis".

(22) 2003. aasta äriplaanis (punkt 4.7) nähti ette ka 513,369 miljoni zloti suuruse võla ümberkorraldamine (vastavalt bilansile oli see pikaajaliste ja lühiajaliste kohustuste summa). Seda kavatseti rahastada tulevasest kasumist ja varade ümberkorraldamisest. Viimasest eeldati 2004. ja 2005. aastal saada tulu 363 miljonit zlotti, millest 60 miljonit nähti ette uute võlgade katmiseks.

(23) Täpsemalt saab komisjon aru, et 2003. aasta äriplaanis on kindlaks määratud järgmised rahalise ümberkorraldamise meetmed: esiteks kustutati riigivõlg, mis tähendab 21,5 miljoni zloti suurust abi (vt punkt 4.12.2); teiseks oli HLW alustanud 2000. aastal varade teatavat ümberkorraldamist, müües tootmisega mitteseotud varasid, mis pidi andma vahendeid investeerimisprogrammi rahastamiseks.

(24) Varade ümberkorraldamist tuleb käsitleda sellel taustal, et HLW varadega oli juba tehtud finantstehing, mida HLW kirjeldas „müügi-tagasirendi tehinguna". 2000. aastal sai äriühing 250 miljoni zloti suuruse laenu, mille tagatiseks panditi põhimõtteliselt äriühingule kuuluv maa ja ehitised. See hõlmas nii tootmisega seotud kui ka muud vara. Laen pidi makstama tagasi aastaks 2010 kaks korda aastas tehtavate osamaksetena. Selline tehing oli vajalik seetõttu, et HLW vajas raha, kuid ei suutnud oma tootmisega mitteseotud varasid kohe müüa. Varade müük pidi toimuma järgnevate aastate jooksul ning tagama rahalised vahendid, vähendades samal ajal finantskulusid.

(25) 2003. aasta äriplaani kohaselt kuulusid ümberkorraldamisele tootmisega mitteseotud varad (punktid 4.7 ja 4.8). 2001. aasta lõpus oli müüdud esimene osa (53 hektarit) 100hektarilisest maatükist. Ent ülejäänud tootmisega mitteseotud varade müük lükkus edasi, kuna AKR-l (*Agencja Kapitałowo Rozliczeniowa* S.A. – äriühing, mille aktsionärideks on tööstusarengu agentuur ja riigikassa) oli raskusi tootmisega mitteseotud maaosa õigusliku seisundi reguleerimisega.

(26) Kuna maa müügist vahendeid ei laekunud, nähti ette 300 miljoni zloti suurune riigi garanteeritud lühiajaline sildlaen. Laenuraha kavatseti kasutada investeeringuteks ning lühiajaliste kohustuste täitmiseks (kokku 219 miljonit zlotti). Lisaks sellele eraldati 53 miljonit zlotti algselt pärast 2006. aastat kavandatud investeeringute ettepoole toomiseks (219 + 53 miljonit koos 10 %lise rahastamiskuluga (st 27 miljonit) moodustab kokku 299 miljonit zlotti). Seega peaks nimetatud 219 miljonit zlotti sisaldama kõikidest investeeringuteks ette nähtud vahenditest [150–220 miljonit zlotti] vähemalt […] miljonit zlotti (st […] miljonit zlotti – 53 miljonit zlotti). Ülejäänud summa ehk […] miljonit zlotti (219 miljonit zlotti – […] miljonit zlotti) pidi seega olema lühiajalise rahalise ümberkorraldamise kulu.

d) *Keskkonnaalane ümberkorraldamine*

(27) 2003. aasta äriplaan (punkt 4.9) sisaldas ka eraldi keskkonnaalaste investeeringute programmi, mis hõlmas ISO 14001 standardile vastava keskkonnajuhtimissüsteemi rakendamist (0,5 miljonit zlotti), erinevaid investeeringuid maaparandusprojekti raames kokku 50 miljoni zloti ulatuses ning elektroenergeetikaosakonna ajakohastamist (selleks ei olnud vahendeid eraldatud). Kõnealuste meetmetega kavatseti alustada 2002. aastal.

(28) Uurimine näitas, et mõningaid, kuid mitte kõiki 2003. aasta äriplaanis nimetatud meetmeid rakendati vastavalt ajakavale. Eeskätt lükati aastatesse 2007–2008 jääkide töötlemise tehase ehitamine ning sellega alustati alles 2007. aasta suvel. Lisaks loobuti jäätmetöötlemistehase ehitamisest, kuna jäätmete töötlemisega tegeleb alltöövõtja, ([12]) mis on majanduslikult tõhusam lahendus.

(29) Uurimine kinnitas siiski Poola väidet, et keskkonnaalase ümberkorraldamise kulusid ei kavatsetud katta ümberkorralduskava alusel, vaid omavahenditest, näiteks varade ümberkorraldamisest saadud tuludest.

e) *Ümberkorraldamise rahastamine*

(30) 2003. aasta äriplaani (punkt 4.12) kohaselt oli rahastamises 300 miljoni zloti suurune puudujääk (vt ka rahavoogude aruanne, punkt 5.1). Kuna miski ei viita vastupidisele, võib eeldada, et see on kogu vajalik rahastamissumma.

([12]) Vt Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 2006. aasta aruanne, juuli 2007.

(31) Punktis 4.12 mainitakse, et ümberkorraldamiseks vajalikud vahendid on 113,6 miljonit zlotti 2002. aastal ja 105,3 miljonit zlotti 2003. aastal ning lisaks sellele 21,9 miljonit zlotti nende vahendite laenamisega seotud rahastamiskuludeks. Peale selle eraldati investeeringute ettepoole toomiseks 53 miljonit zlotti. Samas ei ole siiski määratletud, milleks täpselt sellist rahastamist vajatakse.

(32) Tundub, et pärast 2003. aastat lisarahastamise vajadus puudus. Ka oma 2005. aasta äriplaanis kinnitab AHW 2003. aasta äriplaani kirjeldades, et „[…] ümberkorraldusprogrammis eeldati, et võetakse rida strateegilisi ja operatiivmeetmeid, mis tooks kaasa tegevuse kasumlikkuse ja seega ka likviidsuse olulise paranemise. Ümberkorraldusprogrammis leiti, et likviidsusnäitajad hakkavad alates 2003. aastast järk-järgult paranema".

f) *Järeldused 2003. aasta äriplaani kohaselt tehtud ümberkorraldamise suhtes*

(33) Individuaalses äriplaanis sätestatud ümberkorraldamine, mis nõudis erakorralist toetust, hõlmas investeeringuid ([150–220] miljonit zlotti, sh 53 miljonit zlotti investeeringute ettepoole toomiseks), tööjõu ümberkorraldamist (4,03 miljonit zlotti), riigivõla osalist kustutamist (21,5 miljonit zlotti), teatavat rahalist ümberkorraldamist (81,5 miljonit zlotti) ning teatavaid laenu rahastamise kulusid (27,1 miljonit zlotti), mis kokku moodustab 324,63 miljonit zlotti.

(34) Ümberkorraldamist kavatseti rahastada peamiselt riigi garanteeritud laenuga, mille eesmärk oli katta varade ümberkorraldamisega seotud osalisest viivitusest tulenev puudujääk. Seepärast anti äriühingule lühiajalist riigikassa garanteeritud sildlaenu, mis võimaldaks tal viia ellu rahaline ümberkorraldamine ning investeeringud aastatel 2002–2003 ja võimalik, et ka 2004. aastal. Seega oli ümberkorraldusprojekt selgelt seotud kindla ajakavaga.

(35) Ometi ei olnud 2003. aasta äriplaanis näidatud, et varade ümberkorraldamisega kaasnevad ümberkorralduskulud. Pigem oli tegemist jätkuva tegevusega, mis oli eraldiseisev riigiabiga toetatavast ümberkorralduskavast ega vajanud ilmselt mingit täiendavat riigipoolset rahastamist. Varade ümberkorraldamisest rahastati ka mõnesid otseselt elujõulisuse taastamisega mitteseotud meetmeid, näiteks keskkonnameetmeid, mis jäid seega ümberkorraldamisest välja, nagu Poola on korduvalt ka kinnitanud.

(36) Varade ümberkorraldamise mainimise ainuke põhjus ongi see, et selle eesmärk oli luua vahendeid tootmisega mitteseotud varade müügi kaudu. Müügi-tagasirendi tehingu tagasimaksmist ei ole siiski mainitud.

2. **Riigiabi**

(37) 322 miljoni zloti suurusest abist (arvutatuna toetuse netoekvivalendina), mis riiklikus ümberkorraldusprogrammis algselt heaks kiideti, on AHW saadud abi kajastatud järgmises Poola esitatud tabelis.

Tabel 2

2002. ja 2003. aastal heaks kiidetud ja saadud riigiabi (*)

	Riiklik ümberkorraldusprogramm (tuhat zlotti)	Saadud riigiabi (tuhat zlotti)	Vahe (tuhat zlotti)
Kokku 2002–2003	321 878 000	203 946 000	117 932 000

(*) Summad vastavad 2003. aasta äriplaani tabelile 36. Summasid on ajakohastatud kooskõlas juulis 2007 esitatud Poola ja sõltumatute järelevalvearuannetega, võttes aluseks kursi 1 euro = 3,95 Poola zlotti.

(38) Abi anti kolmel eri eesmärgil:

a) 0,33 miljonit zlotti tööjõu ümberkorraldamiseks (algselt kavandati 1,5 miljonit);

b) 20,56 miljonit zlotti võlgade kustutamiseks (algselt kavandati 21,5 miljonit), mida kasutati äriühingu finantsolukorra üldiseks parandamiseks;

c) 183,2 miljoni zloti suuruse laenu garanteerimine (46,3 miljonit eurot; algselt kavandati 299 miljonit zlotti, mille komisjon ka heaks kiitis).

(39) Riigi tagatud laenu andis HLW-le Bank Pekao S.A. panga ja HLW vahel 10. detsembril 2003 sõlmitud lepingu põhjal. Laenulepingus märgitakse, et laen tuleb tagasi maksta viie aasta jooksul alates lepingu sõlmimisest, st 10. detsembriks 2008.

(40) AHW taotles garantiid augustis 2003. See anti talle ministrite nõukogu 31. detsembri 2003. aasta otsusega summale nimiväärtuses 46,3 miljonit eurot pluss intressid ja muud seotud kulud ehk kokku kuni 58,3 miljonit eurot. Ministrite nõukogu otsusega tunnistati, et kõigepealt vajab HLW abi kuumvaltspinkidega seotud investeeringute ja vara ostmise kulude rahastamiseks müügi-tagasirendi lepingu alusel, ning tehti korraldus kasutada seda nimetatud eesmärgil. Täpsemalt:

a) üks osa laenust, kuni 14 600 000 eurot, oli ette nähtud tootmisinvesteeringute, (kesksordimetalli) valtspinkidega seotud investeeringute ja valtspinkide ajakohastamise (tõsteplatvormid) rahastamiseks. Ent ajavahemikus 30. septembrist 2004 kuni 28. veebruarini 2005 kasutati kaheksas osas kokku üksnes 2 854 355 eurot. See summa maksti tagasi 16. septembriks 2005;

b) teine osa, kuni 31 430 000 euro suurune summa, millega äriühing soovis tagasi maksta müügi-tagasirendi lepingu seni tasumata osa, oli ette nähtud võlgade ümberkorraldamiseks tootmisega seotud vara (maa ja ehitiste) tagasiostmise kaudu. Alates 24. augustist 2004 kasutas äriühing 31 245 684 eurot, mille ta maksis tagasi 16. septembriks 2005. Poola ametivõimude ja abisaaja sõnade kohaselt kasutati laenu 2000. aasta müügi-tagasirendi lepingu summa tasumiseks.

(41) Äriühing märkis, et makstud intress moodustas kokku 1 132 788,35 eurot, mis tasuti osamaksetena. Siinkohal leiti, et esimene osamakse, mis tasuti 30. detsembril 2004, tuleks siduda vastavate väljavõetud laenusummadega, ning edasised intressisummad võib jagada vastavate kogusummadega. Poola ametivõimude sõnul jagunesid intressimaksed selle tulemusel järgmiselt.

Tabel 3

Makstud intress

Intressi maksmise kuupäev	Intress kokku	Intress müügi-tagasirendi lepingu summa tasumiseks kasutatud laenuosalt	Intress investeeringuteks kasutatud laenuosalt
30. detsember 2004	371 931 EUR	363 880 EUR	8 051 EUR
30. juuni 2005	536 522 EUR	491 612 EUR	44 910 EUR
16. september 2005	224 336 EUR	205 557 EUR	18 778 EUR
	1 132 788 EUR	1 061 050 EUR	71 738 EUR

(42) AHW sidus garanteeritud laenuga ka järgmised kuluartiklid:

a) 270 000 euro suurune ettevalmistustasu;

b) 583 300 euro suurune tasu riigikassale laenugarantii andmise eest, mis tasuti 30. aprillil 2004 (1 % tagatud kogusummast ehk 58 330 000 eurost; ei sõltunud antud laenu tegelikust summast);

c) AHW-le üle kantud kulud, mida pank kandis seoses laenulepinguga (55 947 eurot).

(43) HLW 2003. aasta laenutaotluses on märgitud, et laenusumma vähendamine (võrreldes 2003. aasta äriplaanis heaks kiidetud summaga) toimus HLW enda algatusel, kuna laen oli juba kokku lepitud. HLW jättis endale siiski õiguse taotleda ülejäänud abi kuni 75 miljoni zloti ulatuses, kuid ei teinud seda.

3. **2003. aasta äriplaani rakendamine**

(44) Ei vaidlustata, et 2003. aasta äriplaan rakendati vaid osaliselt. Aastatel 2002–2004 kulutas HLW ümberkorraldamisele ainult 58,7 miljonit zlotti. […] miljonist zlotist, mis kavatseti aastatel 2002–2004 investeerida kuumvaltspinkide ajakohastamiseks, kasutati vaid [ligikaudu 25 % tabelis 1 näidatud investeeringute kogusummast] miljonit zlotti. Investeeriti üksnes kesksordimetalli valtspinkide ajakohastamisse, samal ajal kui bluumide valtsimistsehhi kuumutusahjude ja jämesordimetalli valtspinkide puhul ei tehtud mingeid investeeringuid. Peale selle investeeriti ettenähtud […] miljonist zlotist terasetsehhi vähem kui pool miljonit zlotti ning […] miljonit zlotti kulutati muudeks üldisteks investeeringuteks (vt üksikasju 2002., 2003. ja 2004. aasta andmeid sisaldavatest veergudest allpool tabelis 4).

(45) Komisjonile ei ole esitatud mingit teavet selle kohta, kas rahaline ümberkorraldamine tehti. Ent 2005. aasta äriplaanist näeb komisjon, et HLW võlgnevus seisuga 30. juuni 2005 oli enam-vähem sama kui 2001. aasta lõpus (vt 2005. aasta äriplaani punkt 18). Peale selle oli HLW tegevustulemus positiivne juba 2004. aastal. Sellest eeldab komisjon, et äriühing viis oma kavandatud lühiajalise rahalise ümberkorraldamise ellu.

(46) Järelevalve eest vastutava sõltumatu konsultandi aruanded kinnitavad, et HLW ei olnud 2004. aastal, 2004. aasta lõpus ega 2005. aasta lõpus elujõuline. Kuid ümberkorraldusperioodi lõpus (2006. aasta lõpp) oli AHW elujõuline.

(47) Ei vaidlustata, et elujõulisus 2006. aasta lõpus oli tingitud mitmest tegurist, mis lisaks valtsimistehase osalisele ajakohastamisele tulenesid eelkõige majandusaktiivsuse tõusust terasesektoris, mis mõjutas äriühingu käivet väga positiivselt. Peale selle, kui jõuline investor Arcelor HLW üle võttis, kadusid kõik HLW likviidsusprobleemid. Äriühing ei suutnud siiski põhjendada oma üldist väidet, et saavutas oma elujõulisuse tänu garantii tegelikule kasutamisele refinantseerimisel.

4. **Muudatused 2003. aasta äriplaanis**

(48) Uue omaniku tulekuga 2005. aastal muutus investeerimisstrateegia oluliselt. Olemasolevate kuumvaltspinkide ajakohastamise asemel kavatseb AHW nüüd ehitada uue valtsimistehase, millega oleks võimalik toota ehituses kasutatavaid pikki tooteid. Selgub, et valtsimistehases hakatakse toormena kasutama 160 mm pidevvalu valtstoorikuid ning tootevalik hõlmab legeerimata terasest sarrusvardaid, ümar- ja lamevardaid, kergprofiile ning nelikant- ja ristikujulisi profiile. Vastavalt Poola selgitusele on selline kohanemine reaktsioon ehitusturu arengule, millele Varssavi piirkonnas prognoositakse mitmeks aastaks olulist kasvu, ning AHW asukoht Varssavis annaks talle esimese tegutsejana eelise.

(49) Uus valtsimistehas saavutaks täieliku töövõimsuse 2008. aasta keskpaigaks ning asendaks olemasolevad kuumvaltspingid, mille ajakohastamisse on juba investeeritud [ligikaudu 25 % tabelis 1 näidatud investeeringute kogusummast] zlotti. Investeerimisprogrammi kogumaksumuse kokkuvõte on esitatud alljärgnevas tabelis.

Tabel 4

2005. aasta äriplaanis sisalduva uue investeerimisprogrammi kulud

(tuhandetes zlottides)	2002 (*)	2003 (*)	2004 (*)	2005	2006	Kokku
Terasetsehh	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Kuumvaltspingid	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[ligikaudu 120 % tabelis 1 näidatud investeeringute kogusummast]
Üldine	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Kokku	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[ligikaudu 140 % tabelis 1 näidatud investeeringute kogusummast]

(*) 2003. aasta äriplaani alusel juba rakendatud investeeringud.

(50) Seega on investeerimiskulud nüüd kokku [ligikaudu 140 % tabelis 1 näidatud investeeringute kogusummast] miljonit zlotti, millest [ligikaudu 120 % tabelis 1 näidatud investeeringute kogusummast] miljonit zlotti kavatsetakse eraldada kuumvaltspinkidele ning seega on investeeringuteks ette nähtud […] miljonit zlotti rohkem, kui selleks algselt määrati. Nimetatud kulud hõlmavad siiski ka juba tehtud […] miljoni zloti suurust investeeringut kesksordimetalli valtspinkidesse. Kui see summa […] miljonist zlotist maha arvata, moodustavad uue valtsimistehase kulud [alla 200] miljonit zlotti.

5. **Tootmisvõimsuse areng**

(51) AHW tootmisvõimsuse arengut illustreerib järgmine tabel.

Tabel 5

Maksimaalne aastane tootmisvõimsus tuhandetes tonnides

Toodang	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	Märkused
Vedel teras	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[u 100 % tehase koguvõimsusest]	[sama]	Ei muutu
Lehtmaterjal	20	20	20	20	0	0	0	Sätestatud protokollis nr 8
Valtspingid – valtstraat	180	180	180	180	180	0	0	Sätestatud protokollis nr 8
Valtspingid – peenliht-profiilid, peensordimetallist profiilid	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[u 40 %]	0	Uus strateegia (*)
Valtspingid – pikad jämesordimetallist profiilid	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[u 60 %]	0	Uus strateegia (*)
Valtspingid – sepistatud profiilid	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	0	Uus strateegia (*)
Külmvaltsitud latid	30	0	0	0	0	0	0	Sätestatud protokollis nr 8
Uued valtspingid	0	0	0	0	0	[…]	[u 70 %]	Uus strateegia (ei ole sätestatud protokollis nr 8)

(*) Protokolliga nr 8 ei ole ette nähtud sellist tootmisvõimsuse vähenemist.

(52) Pärast seda, kui uus valtsimistehas saavutab 2008. aastal täieliku töövõimsuse, suletakse vana valtsimistehas. Enne 2007. aastat ei ületanud äriühingu kogutoodang kordagi maksimaalset tootmisvõimsust ehk […] tonni. Seega kaasneb investeerimisprogrammi muutmisega äriühingu tootmisvõimsuse täiendav kahanemine […] tonni võrra.

III. **MENETLUSE ALGATAMISE PÕHJUSED**

(53) Oma 6. detsembri 2006. aasta kirjas märkis komisjon, et AHW ei olnud oma ümberkorralduskava rakendanud, ning väitis, et kavatseb uurida, kas seda tuleks käsitada antud ümberkorraldusabi väärkasutamisena. Eelkõige viitas komisjon sellele, et suurt abisummat ei olnud nõuetekohaselt kasutatud.

(54) Lisaks sellele kahtles komisjon, kas ta saab ajakohastatud äriplaani protokolli nr 8 punkti 10 alusel heaks kiita, sest see on seotud uue investeeringuga, mis võib olla äriühingu ümberkorraldamiseks kasulik, kuid mitte vajalik.

IV. **POOLA MÄRKUSED**

(55) Poola ametivõimud kinnitavad, et AHW kasutas antud riigiabi kooskõlas abi andmise tingimustega, ning selgitavad järgmist:

a) esiteks, müügi-tagasirendi tehingu tagasimaksmine oli seotud investeeringutega, mida kirjeldati üksnes väga üldise meetmena ilma investeeringute üksikasjaliku täpsustamiseta;

b) teiseks moodustas see osa rahalisest ümberkorraldamisest, kuna ümberkorraldamiskulude summa oli 857 miljonit zlotti, sest ka kahjumit ja kohustusi arvestati ümberkorralduskuludena. Poola mainib, et need kulud hõlmavad 150 miljoni zloti suurust kahjumit aastatel 2002 ja 2003, nagu on välja toodud bilansiprognoosis (2003. aasta äriplaani lk 79). Peale selle moodustas äriühingu pika- ja lühiajaline võlg kokku 513,4 miljonit zlotti. Lisakulutused tulenevad tööjõu ja investeeringute ümberkorraldamisest (190,5 miljonit zlotti);

c) kolmandaks moodustas see tehing osa ümberkorralduskavas ette nähtud varade ümberkorraldamisest. Seepärast otsustas äriühing „asendada tagasirendilepingu odavama finantslaenuga", et vähendada oma „olemasolevast finantsvõlast tulenevate negatiivsete rahavoogude mõju". Poola väitel oli tegemist pakilise meetmega, kuna HLW „finantsressursid olid ammendumas".

(56) Lisaks sellele väidavad Poola ametivõimud, et müügi-tagasirendi tehing aitas äriühingul elujõulisust saavutada, kuid ei põhjenda seda väidet.

(57) Poola ametivõimud kinnitavad, et abi ajastatus oli määrava tähtsusega. Tegelikult väidavad nad, et „vajadus riigiabi järele oli olemas üksnes aastatel 2003–2004", mil äriühingul oli sisuliselt rahaliste vahendite puudujääk. ([13])

(58) Poola ametivõimud kinnitavad korduvalt, et AHW on abi tagasi maksnud. Riigigarantii pidi üksnes täiendama laenu muid tagatisi. Tagatiseks panditi pangale maa ja kogu põhivara ning anti seitse vekslit. Lisaks sellele esitas Poola üksikasjalikke andmeid muude erinevate rahastamisvahendite kohta, mida HLW tollal kasutas, ning väidab sellest tulenevalt, et HLW oleks suutnud ka ilma garantiita turult rahalisi vahendeid hankida.

(59) Poola ametivõimud tuletavad meelde, et Arcelor ei oleks ettevõtet soetanud ilma veendumuseta, et HLW-l oli „õigus riigiabile, mida talle ümberkorraldusprotsessiks anti".

(60) Poola ametivõimud rõhutavad, et äriplaani muutmine toob kaasa esialgses äriplaanis kavandatust laiapõhjalisema investeerimisprogrammi ning et kõik investeeringud olid 2006. aasta lõpuks (st ümberkorraldusperioodi lõpuks) tagasivõtmatult seotud. Seega ei ole Poola ametivõimude arvamuse kohaselt tegemist abi väärkasutamisega ning äriplaani kavandatud muudatused tuleks lugeda ühenduse eeskirjadele vastavaks.

([13]) 4. juuni 2007. aasta kiri, punkt 20.

(61) Poola ametivõimud mainivad, et 2005. aasta äriplaanis ette nähtud investeeringuid, st kesksordimetalli valtsimistehase asendamist, arutati juba 1997. aastal. Ent aastatel 1997–2003 ei olnud äriühingu rahavood sellise investeeringu rahastamiseks piisavad. Piisavad vahendid rahastamiseks tekkisid alles siis, kui Arcelor äriühingu üle võttis. ([14]) Veelgi enam, Poola väidab, et 2003. aasta äriplaanis määratleti tootevalik üksnes üldjoontes ja see ei olnud Poola turu muutunud nõudlusstruktuurile reageerimiseks optimaalne. Seepärast tuli tootevalikut kohandada.

(62) Poola ametivõimud väidavad, et 2005. aasta äriplaanis sisalduvad muudatused ei avalda protokollile nr 8 kahjulikku mõju. Uus äriplaan on vajalik „püsiva elujõulisuse" saavutamiseks. Ümberkorraldusperioodi lõpus oli äriühing elujõuline üksnes tänu turu ja hindade/tulude/kulude positiivsele olukorrale. Siinkohal väidetakse, et bluumide valmistamiseks kasutatav tehnoloogia ei taga äriühingu pikaajalist konkurentsivõimet ning see tuleb asendada tehnoloogiliselt tipptasemel pidevvaluprotsessiga.

(63) Poola ametivõimud viitavad sellele, et ka juhul, kui käsitleda saadud abi täiendava tegevusabina, tuleks see lugeda tasakaalustatuks kompenseerivate meetmetega, st äriühingu tootmisvõimsuse täiendava langemisega pärast strateegia muutmist. Samuti kinnitavad Poola ametivõimud, et HLW ei teinud kõiki investeeringuid seetõttu, et varade ümberkorraldamises esines viivitusi.

(64) Poola teavitas komisjoni ka laenu suhtes kohaldatavast intressimäärast, nagu on osundatud punktis 41, ning muudest laenu ja garantiiga seotud kuludest, nagu on osundatud punktis 42.

V. **HUVITATUD ISIKUTE MÄRKUSED**

(65) Abisaaja esitas märkusi menetluse algatamise kohta ning teda on järgnevalt teavitatud komisjoni ja Poola ametivõimude vahelisest teabevahetusest.

(66) AHW väidab, et suurt osa abist kasutati renditud varade tagasiostmiseks eesmärgiga vähendada finantskulusid. Veelgi enam, kuna investeeringud olid seotud renditud varaga, võib selle tagasiostmist käsitleda ümberkorraldamise osana.

(67) Samuti väidab abisaaja, et garantii anti enne Poola ühinemist Euroopa Liiduga (ministrite nõukogu resolutsioon võeti vastu detsembris 2003) ning seega pidi abi eesmärgi määrama Poola valitsus. Veelgi enam, äriühing mainib, et kasutas abi täpselt garantiiotsuse kohaselt.

(68) AHW kinnitab korduvalt, et uue äriplaaniga kavatsetakse jätkata eelmise äriplaani eesmärke ning strateegia muutmine on vajalik äriühingu pikaajalise elujõulisuse tagamiseks.

VI. **HINNANG**

1. **Kohaldatav õigus**

(69) Protokolli nr 8 punktis 1 on sätestatud, et „hoolimata EÜ asutamislepingu artiklitest 87 ja 88, tuleb Poola riigi poolt ümberkorraldamise eesmärgil Poola terasetööstuse teatud osadele antud riigiabi pidada ühisturuga kokkusobivaks", kui muu hulgas on järgitud protokollis esitatud tingimusi.

(70) Nõukogu pikendas Euroopa lepinguga Poola terasetööstusele ümberkorraldusabi andmiseks antud üleminekuaega kuni Poola ühinemiseni Euroopa Liiduga. Protokollis nr 8 tunnistati seda kokkulepet osana Poola ühinemisest Euroopa Liiduga. Kõnealuse eesmärgi saavutamiseks hõlmab protokoll nii ühinemiseelset kui ka -järgset aega. Täpsemalt võimaldatakse sellega anda aastatel 1997–2003 piiratud ümberkorraldusabi ja keelatakse anda ajavahemikul 1997–2006 Poola terasetööstusele ümberkorraldamiseks mis tahes täiendavat riigiabi. Seega erineb see selgelt ühinemislepingu teistest sätetest, nagu IV lisas sätestatud ajutine mehhanism (nn olemasoleva abi menetlus), mis on seotud vaid enne ühinemist antud riigiabiga, kuivõrd see on „ikka veel kohaldatav pärast" ühinemiskuupäeva. Protokolli nr 8 võib seetõttu käsitada kui *lex specialis*'t, mis seal käsitletud teemade puhul asendab ühinemisakti muud sätted. ([15])

(71) Seega, kui EÜ asutamislepingu artikleid 87 ja 88 ei kohaldata tavaliselt enne ühinemist antud abi suhtes ning pärast ühinemist ei ole need kohaldatavad, siis protokolli nr 8 sätted laiendavad riigiabi järelevalvet EÜ asutamislepingu alusel mis tahes abile, mida anti ajavahemikul 1997–2006 Poola terasetööstuse ümberkorraldamiseks.

([14]) Poola ametivõimud kinnitavad, et pidevvalu muutmiseks ja tootevaliku laiendamiseks vajalikud kapitalikulud on suuremad, kuid nende väitel kompenseerivad selle kaks tegurit: esiteks aitab investeeringute ümbersuunamine uuele valtsimistehasele kokku hoida kuni 85 miljonit eurot, ning teiseks peaks sellega hiljem kaasnema kokkuhoid energia- ja tegevuskulude arvelt.

([15]) Vt 5. juuli 2005. aasta otsus juhtumi C 20/04 *Huta Częstochowa* kohta (ELT L 366, 21.12.2006, lk 1).

(72) Otsuse võib teha pärast Poola ühinemist EÜ asutamislepingu artikli 88 lõike 2 alusel, kuna erisätete puudumise tõttu protokollis nr 8 tuleb kohaldada tavapäraseid eeskirju ja põhimõtteid. Seega on kohaldatav ka nõukogu 22. märtsi 1999. aasta määrus (EÜ) nr 659/1999, millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad EÜ asutamislepingu artikli 93 kohaldamiseks (edaspidi „menetlusmäärus"). ([16])

2. **Abi väärkasutamine**

(73) Protokolli nr 8 punkti 18 alapunktiga a antakse komisjonile õigus võtta „vajalikke meetmeid, et nõuda asjaomastelt äriühingutelt sellise abi tagasimaksmist, mille andmisel on rikutud käesolevas protokollis sätestatud tingimusi, […] kui ümberkorraldamise järelevalve näitab, et käesolevas protokollis sisalduvaid üleminekukorraga seotud kohustusi ei ole täidetud".

(74) Pärast ametlikku uurimist jõudis komisjon järeldusele, et Poola ei suutnud hajutada komisjoni kahtlusi ümberkorraldamisabi väärkasutuse suhtes. Komisjon jõudis järeldusele, et äriühing ei rakendanud oma ümberkorralduskava nõuetekohaselt, nagu on sõnaselgelt sätestatud protokolli nr 8 punkti 9 alapunktides a ja h. Komisjon täheldab, et saadaolevatest rahalistest vahenditest (ligikaudu 34 miljonit eurot) kasutati 2003. aasta äriplaanile vastavateks finantsinvesteeringuteks üksnes ebaoluline osa, samal ajal kui ülejäänud summa, st 31,2 miljonit eurot, kasutati äriplaanis nimetamata eesmärkidel.

(75) Järelduse tegemiseks hindas komisjon enne abisumma kaalumist kõigepealt algses individuaalses äriplaanis kavandatud meetmete laadi, seejärel äriühingu rakendavate meetmete võimalikku kokkusobimatust ühisturuga ning siis väärkasutatud abi kokkusobimatuse mõju, pidades silmas üldist ümberkorralduskava. Järgmises, 3. peatükis arutatakse küsimust, kas uus äriplaan võib muuta komisjoni järeldust.

a) *Algses investeerimiskavas kehtestatud ümberkorraldamise ulatus*

(76) Esmalt selgitab komisjon 2003. aasta äriplaani ulatust ja asjaolu, kas see hõlmas tootmisega seotud varade müügitagasimakse lepingu eest tasumist, milleks ümberkorraldusabi peamiselt kasutati.

(77) Nagu on mainitud eespool punktis 34, oli ümberkorralduskava olulisim eesmärk tagada teatavate meetmete elluviimine, mida HLW vajas oma elujõulisuse õigeaegseks taastamiseks. Need meetmed olid seotud peamiselt investeeringute ja rahalise ümberkorraldamisega. Kava põhirõhk oli võimaldada äriühingu ümberkorraldamist aastatel 2002 ja 2003.

(78) Esiteks pidi HLW 2003. aasta äriplaani kohaselt investeerima [150–220] miljonit zlotti. Ent nii abisaaja kui ka Poola ametivõimud näivad eeldavat, et tootmisega seotud varade omandamist võib käsitleda investeerimisprogrammi osana. Poola väidab, et investeeringuid kirjeldati väga üldise meetmena ilma neid üksikasjalikult täpsustamata. Veelgi enam, abisaaja väidab, et varade ost oli ümberkorraldusprotsessi jaoks vajalik, „kuna ümberkorraldamise ajal ei oleks tehast olnud võimalik ilma nende rajatisteta käitada".

(79) Komisjon ei saa selliste väidetega nõustuda. On ilmne, et 2003. aasta äriplaanis olid investeeringud punkti 4.4 alusel ette nähtud sihtotstarbelistena kulude (2003. aasta äriplaani tabel 21, ära toodud tabelina 1 eespool punktis 18), objekti (2003. aasta äriplaani tabel 22) ja aja (2003. aasta äriplaani tabel 23) kaupa. Tootmisega seotud varade müügi-tagasirendi lepingu summa tasumiseks ei olnud investeeringuid ette nähtud. Tegelikult illustreerib püüe asja antud viisil selgitada, et ei Poola ametivõimudel ega abisaajal olnud müügi-tagasirendi lepingu summa tasumise seletamiseks ühtegi usutavat põhjendust. Vastasel korral oleks see hõlmatud äriplaani.

(80) Teiseks nähakse 2003. aasta äriplaanis ette piiratud rahaline ümberkorraldamine. Oma hilisemates teadetes väitsid Poola ametivõimud, et tootmisega seotud varade tagasiostmise summa tuleks hõlmata rahalisse ümberkorraldamisse. ([17]) Nende väitel hõlmas rahaline ümberkorraldamine ka olemasolevat 150 miljoni zloti suurust kahjumit ja 513 miljoni zloti suurust summat võla ajatamiseks, seega moodustasid ümberkorraldamiskulud kokku ligikaudu 858 miljonit zlotti.

(81) Komisjon ei saa siiski nõustuda sellega, et olemasoleva 150 miljoni zloti suuruse kahjumi ja 513 miljoni zloti suuruse võla ajatamise summa näol on tegemist ümberkorraldamiskuludega. Nagu on mainitud punktis 22, ei vaidlusta komisjon 2003. aasta äriplaani punktis 4.7 esitatud väidet, mille kohaselt „äriühing kavatseb korraldada ümber 513 miljoni zloti ulatuses kohustusi". Ent seal ei ole mainutud, et tegemist on tingimata ümberkorraldamise vajaliku osaga. Tegelikult on punktis 3.2 ümberkorraldamismeetmena eraldi esile tõstetud vaid „lühiajaliste laenude tagasimaksmine ja tootmisega mitteseotud ebavajalike varade müük".

([16]) EÜT L 83, 27.3.1999, lk 1.

([17]) 4. juuni 2007. aasta kiri, punkt 24.

(82) Veelgi enam, vastupidiselt Poola väidetele ei ole tavapärane mis tahes kahjumi käsitlemine lihtsalt ümberkorraldamiskuludena. Bilansilised kohustused ei ole tingimata samaväärsed ümberkorraldamiskuludega, kuna kohustused kui sellised on tavalise äritegevuse osa. On tõsi, et liigsed kohustused võivad probleeme tekitada, kuid sel juhul tuleb ümberkorraldamisel määratleda konkreetsed meetmed kohustuste täitmiseks, nagu näiteks kapitalipaigutused, laenud või võla ajatamise lepingud. Äriplaan ei sisalda rahalise ümberkorraldamise osas ühtegi sellist meedet (punkt 4.7, viies lõik).

(83) 2003. aasta äriplaani punktis 4.7 märgitakse tõesti, et ümberkorraldamise rahastamiseks on vaja ainult 363 miljonit zlotti. See on väiksem kui 513 miljoni zloti suurune olemasolev võlasumma kokku. Veelgi enam, punktis 4.7 mainitud 60 miljonit zlotti paistab olevat seotud tulevase käibekapitaliga. Seega on ümberkorraldamiseks ette nähtud kõige rohkem 300 miljonit zlotti (vt punkt 30 eespool).

(84) Nimetatud 300 miljoni zloti kasutamist selgitatakse siiski 2003. aasta äriplaani punktis 4.12.1, kus käsitletakse programmi kulusid ja rahastamisallikaid. Selles punktis selgitatakse, et aastateks 2002–2003 oli rahalisi vahendeid vaja kokku 219 miljonit zlotti. Võttes arvesse seda, et sellest summast tuli rahastada ka investeeringuid, nagu on märgitud eespool punktis 26, jäi rahaliseks ümberkorraldamiseks üksnes […] miljonit zlotti.

(85) Sellest 81,5 miljonist zlotist ei oleks piisanud isegi müügi-tagasirendi lepingu summa tasumiseks. Punktis 3.2 on selgelt öeldud, et rahaline ümberkorraldamine on seotud üksnes lühiajalise võlaga. Seetõttu piirdus äriplaanis sisalduv rahaline ümberkorraldamine 81,5 miljoni zlotiga, mis ei olnud siiski seotud müügi-tagasirendi lepingu summa tasumisega, mille näol oli ilmselt tegemist pikaajalise kohustusega, kuna selle tagasimaksmine pidi toimuma mitme aasta vältel kuni aastani 2010. Seega ei saa müügi-tagasirendi lepingu summa tasumist käsitleda ka abiga toetatava rahalise ümberkorraldamise osana.

(86) Lõpuks paistavad Poola ametivõimud nõustuvat sellega, et müügi-tagasirendi tehingu tasumine ei olnud osa varade ümberkorraldamisest, kuna nad ei väida vastupidist. Ent kaudselt viitavad nad siiski varade ümberkorraldamisele, tsiteerides lõiku varade ümberkorraldamise kohta: „eespool nimetatud müügitehing võimaldab Huta L.W-l maksta tagasi osa oma laenudest ja säilitada likviidsus" (4. juuni kirja punkt 64).

(87) Ometi ei nõustu Poola ametivõimud sellega, et kusagil ei ole mainitud kogu müügi-tagasirendiga seotud võla ajatamist, samal ajal kui äriplaani mitmes punktis mainitakse ajatamist üksnes tootmisega mitteseotud varade osas. See on kahel korral välja toodud samas peatükis, kust pärineb eespool esitatud Poola ametivõimude tsitaat. Tegelikult on selles selgelt sätestatud, et varade ümberkorraldamine hõlmab teatavaid müügi-tagasirendi lepingust tulenevaid võlgasid, nimelt võlgasid tootmisega mitteseotud varade osas (vt 2003. aasta äriplaani punkt 4.12.1). Need on seotud nn 100 hektari ja 88 hektari projektidega. Nimetatud varade ümberkorraldamise eesmärk oli vabastada raha investeeringuteks. Samal ajal vähendaks see ka võla finantskulusid. Ent kordagi ei viidata sellele, et müügi-tagasirendi lepingu summa tuleks finantskulude vähendamiseks terves mahus ennetähtaegselt tasuda. Pigem on varade ümberkorraldamise eesmärk finantskulusid üksnes vähendada, mitte täielikult kõrvaldada.

(88) Võttes arvesse HLW rahalisi piiranguid, ei näe komisjon ühtki põhjust, miks HLW eesmärgiks pidi olema oma tootmisega seotud varade tagasiostmine, kui nende eest tuli tagasi maksta alles hiljem. Mingil viisil ei viidatud sellele, et rendileping oleks ümberkorraldamisel takistuseks. Eeskätt ei toeta seda 2003. aasta äriplaani punkt 4.12, kuna selles mainitakse vaid, et mõnede eelnevalt tootmisega mitteseotutena määratletud varade müügi abil suudaks HLW vähendada rendilepingu täitmise kulusid. See on loogiline, kuna varade müügi eesmärk oli laen (osaliselt) tagasi maksta ning vabastada HLW seega laenusummalt intresside maksmisest. Kuid see ei puuduta mingil viisil tootmisega seotud varade tagasiostmist, mis ei tooks kaasa rahalisi vahendeid, kuna varad jääksid äriühingule.

(89) Seetõttu ei olnud tootmisega seotud varade tagasiostmist 2003. aasta äriplaanis ette nähtud. Seega kasutas HLW abi eesmärgil, mida abi andmise aluseks olnud ümberkorralduskava ei sisaldanud. See tähendab, et abi kasutati vastuolus riikliku ümberkorraldusprogrammi ja abi lubamise otsuse, st protokolliga nr 8. Menetlusmääruse artikli 1 lõike g kohaselt võib seda käsitleda väärkasutamisena, kuna väärkasutamisena määratletakse abi kasutamist vastuolus riigiabi heaks kiitmise otsusega. ([18])

b) *Väärkasutatud abi kokkusobimatus ühisturuga*

(90) Kui on kindlaks tehtud, et saadud riigiabi ei kasutatud äriplaani kohaselt, tuleb tõendada ka sellise väärkasutatud abi kokkusobimatus ühisturuga.

([18]) Väärkasutamine ei tõstata siiski küsimust, kas abisaaja oli algselt abikõlblik, vaid sellega üksnes järeldatakse, et abi kasutati vastuolus abi andmise otsusega.

(91) Ametlikult võib seda järeldada juba asjaolust, et esiteks ei kasutanud äriühing abi kooskõlas äriplaaniga, mida ta protokolli nr 8 alusel on kohustatud nõuetekohaselt rakendama, ning teiseks on mis tahes muu riigiabi lisaks individuaalses äriplaanis, riiklikus ümberkorraldusprogrammis ja protokollis nr 8 ettenähtule vastavalt protokolli nr 8 punktile 18 ühisturuga kokkusobimatu.

(92) Lisaks sellele täheldab komisjon, et ta ei oleks saanud lugeda abi tegelikku kasutamist ühisturuga kokkusobivaks, kuigi AHW taastas oma elujõulisuse. Siinkohal soovib komisjon selgitada, et kuigi abisaaja elujõulisus antud hetkel ei pruugi abisaaja arvamuse kohaselt olla piisav, läheb tema arusaamine elujõulisusest lahku protokolli nr 8 3. lisas eelnevalt esitatud elujõulisuse määratlusest. Selline määratlus lepiti protokolli nr 8 alusel kokku, seda kontrollivad mõlemad lepinguosalised ning abisaajal ei ole võimalik seda tagasiulatuvalt muuta.

(93) Ent komisjon kordab esiteks, et ühisturuga kokkusobivust ei saa järeldada üksnes asjaolust, et HLW taastas 2006. aastal oma elujõulisuse. Tegelikult ei ole elujõulisuse taastamine iseenesest piisav, tagamaks ümberkorraldamisprojekti kokkusobivus ühisturuga. Veelgi enam, tagada tuleb elujõulisuse taastamise saavutamine minimaalse ümberkorraldamiseks vajaliku riigiabi summaga ning kompenseerivate meetmete rakendamine. Komisjon meenutab, et need tingimused on sätestatud Euroopa lepingu artikli 8 lõikes 4, millele protokolli nr 8 punktis 1 viidatakse. Eeskätt tähendab minimaalse vajaliku riigiabi põhimõte seda, et abi ei tohi kasutada selliste investeeringute või meetmete rahastamiseks, mis ei ole ümberkorraldamisel määrava tähtsusega. ([19])

(94) Teiseks meenutab komisjon, et äriplaan, st ümberkorraldamise eesmärgid ja meetmed nende rahastamiseks, peab juba eelnevalt tagama elujõulisuse taastamise. Tegelikult pandi 2003. aasta äriplaanis riigiabi kasutamise osas erilist rõhku investeeringutele ja investeeringute ettepoole toomisele. Äriplaanis mainitakse, et investeeringud kavatseti tuua ettepoole ehk 2003. aastale lühiajalise laenu abil. Veelgi enam, mainitakse ka seda, et varade ümberkorraldamine pidi eeldatavalt toimuma 2004. ja 2005. aastal, mis oli investeerimisprogrammi rakendamiseks ilmselgelt liiga hilja. Seega nähti laen ette rahalise puudujäägi katmiseks. Äriplaani sissejuhatuses korratakse, et „ümberkorraldusprogrammi rakendamiseks vastu võetud ajakava kohaselt ja äriühingu tegevuse jätkamiseks on vaja lühiajalist laenu". Kokkuvõttes peeti lühiajalist laenu vajalikuks selleks, et investeeringuid kindla ajakava kohaselt ettepoole tuua.

(95) Asjaolu, et HLW otsustas tootmisega seotud varade müügi-tagasirendi lepingu summa tasuda ja investeeringuid õigeaegselt mitte teha, näitab seega *ex ante* vaatenurgast, et HLW tegevus ohustas tema võimalusi saavutada elujõulisus. Tegelikult ei ole Poola ametivõimud esitanud ühtegi põhjust, miks olukord oleks pidanud olema muutunud 2003. aasta augustis, mil HLW garantiid taotles, võttes arvesse, et äriplaani viimane ajakohastamine toimus alles viis kuud varem, märtsis 2003. Abi selline kasutamine ei kujutanud seega äriplaani rakendamist, vaid pigem selle nõuetekohase rakendamise takistamist, võttes arvesse investeeringute seotust kindla ajakavaga. Seega ohustas äriühing *ex ante* vaatenurgast ilmselt oma elujõulisust, olenemata asjaolust, et elujõulisus hiljem taastati.

(96) On tõsi, et rahalised vahendid on asendatavad, ning asjaolu, et riigiabi ei kasutatud äriplaani kohaselt, võib viidata võimalusele rahastada äriplaani muudest vahenditest, mis olid algselt kavandatud muudeks eesmärkideks, mille jaoks nüüd kasutati riigiabi. Ent sellised väited ei ole vastuvõetavad ümberkorraldusprojekti puhul, kus äriühingu rahalisi vahendeid tuleb kasutada äriühingu ümberorienteerimiseks ning kus äriühingul ei tohiks tema raskustest tingituna olla vabasid vahendeid äriplaanivälisteks projektideks. Seetõttu põhjustab riigigarantiiga laenu vahendite kasutamine tootmisega seotud varade osas võetud laenu tasumiseks muu ümberkorraldamistegevuse vähenemist, eriti eespool nimetatud investeeringute õigeaegset rakendamist.

(97) Lisaks sellele ei mõista komisjon, mil moel on asjakohased Poola ametivõimude ja abisaaja väited, et äriühingu rahalised raskused 2003. aastal ei võimaldanud tal mingeid investeeringuid teha. Seda seetõttu, et komisjon ei taipa, miks pidi sellises olukorras äriühing muude, elujõulisuse taastamiseks vajalikena määratletud meetmete rakendamise asemel tasuma pikaajalisi võlgu.

([19]) Seda üldpõhimõtet on mitmel korral välja toodud. See on sätestatud päästmise ja ümberkorraldamise suuniste punktis 45 ning seda kinnitab komisjoni otsus juhtumi C 31/01 *Schmitz-Gotha* kohta (ELT L 77, 24.3.2003, lk 41), milles komisjon lükkas tagasi alltöövõtja kasutamise, mis oli küll kasulik, kuid ei olnud ümberkorraldamiseks tingimata vajalik. Sama põhimõte kehtis juhtumi T-17/03 *Schmitz-Gotha* (2006. EKL lk II-1139) puhul.

(98) Lõpuks ei ole asjakohane ka see, et äriühing pakub nüüd välja võimaluse teha 2004. aastal tegemata jäänud investeeringud praegu, sest äriplaani rakendamine oli seotud kindla ajakavaga, kuna seda peeti ainsaks viisiks taastada elujõulisus 2006. aasta lõpuks. Selline rikkumine on lõplik ja seda ei saa korvata äriplaani muutmisega. Seda isegi olenemata asjaolust, et 2005. aasta äriplaanis nähakse ette lisainvesteeringud, sest nende investeeringutega ei saa abi väärkasutamist heastada.

(99) Kolmandaks, isegi kui HLW eeldas 2003. aasta augustis, et investeeringud ei ole elujõulisuse taastamiseks enam vajalikud, näitab see liigsete ümberkorralduskulude kajastamist 2003. aasta äriplaanis ning abi mittevajalikkust ümberkorraldamisel. Ent komisjoni arvamuse kohaselt on ebatõenäoline, et äriühing muutis oma seisukohti vaid viis kuud pärast 2003. aasta äriplaani koostamist (märtsis 2003), kui ta augustis 2003 taotles garantiid ja väitis, et suurem osa laenust kulutatakse tootmisega seotud vahendite osas tehtud laenu tagasimaksmiseks. Selle järelduse põhjendamiseks oleks äriühing pidanud igal juhul komisjoni sellest asjaolust õigeaegselt teavitama, mida ta aga ei teinud.

(100) Sellele vaatamata, isegi kui investeeringud ei oleks olnud vajalikud, ei ole vahendite ümbersuunamine tootmisega seotud varade müügi-tagasirendi lepingu summa tasumiseks ilmselt ümberkorralduskuluna põhjendatav. Tegelikult oli tootmisega seotud varade müügi-tagasirendi lepingu rahastamine korraldatud ja selle summa oleks võinud tasuda pärast ümberkorraldusperioodi lõppu. Võib tõsi olla, et lepinguga kaasnesid finantskohustused, kuid neid võeti 2003. aasta äriplaanis ilmselt arvesse. Kuna varasid ei olnud võimalik müüa, oleks tagasimaksmise ainus mõju seisnenud finantskulude kõrvaldamises, mis oleks suurendanud HLW likviidsust. See tähendab, et HLW sai täiendavaid rahalisi vahendeid, mida võib käsitada tegevusabina ja mille tulemuseks oleksid võinud olla isegi meetmed, millega kaasneb turu ulatuslik moonutamine. Seega ei mõista komisjon, kuidas oleks komisjon saanud selliseid meetmeid lubada, kui teda oleks neist teavitatud. Seega, kui investeeringud tõepoolest ei olnud vajalikud, oleks abi tegelikku kasutamist ikkagi käsitatud ühisturuga kokkusobimatuna.

(101) Komisjon ei vaidlusta abisaaja väidet, mille kohaselt garantiid kasutati kooskõlas valitsuse otsusega ning et valitsus oli pädev määrama abi eesmärgi. Komisjon täheldab siiski, et see ei mõjuta garantii kokkusobimist ühisturuga, mis tuleb kindlaks määrata vastavalt protokollile nr 8 ja 2003. aasta äriplaanile, ning need ei hõlma abi andmist garantiiotsuses valitsuse poolt heaks kiidetud eesmärgil.

(102) Eespool kirjeldatut silmas pidades peab komisjon järeldama, et abi on kasutatud viisil, mis ei vasta protokolli nr 8 punktide 9 ja 18 nõuetele. Seepärast on see ühisturuga kokkusobimatu.

c) *Väärkasutatud abi ühisturuga kokkusobimatuse mõju tervele ümberkorralduskavale*

(103) Lõpuks tuleb kindlaks määrata väärkasutamise kokkusobimatuse mõju.

(104) Selleks soovib komisjon kõigepealt rõhutada, et käesoleva uurimise käigus ei leitud, nagu oleksid mõned ümberkorralduskulud vananenud, vaid et osa riigi vahenditest oli vääralt kasutatud. On tõsi, et mõned investeeringud oleks saanud tühistada, ideaaljuhul pärast komisjonilt heakskiidu saamist. See tähendaks, et tegelikud ümberkorralduskulud olid väiksemad ja vastav osa abist tuleb tagasi maksta – sellise lähenemisviisiga on komisjon eelnevate terasesektori ümberkorraldamisega seotud juhtumite puhul ([20]) nõustunud. Ent praegusel juhul ei ole küsimus üksnes teatavate ümberkorralduskulude kokkuhoidmises, vaid, nagu eespool arutletud, seisneb probleem selles, et ümberkorraldamise teatava osa rahastamine (st 31,2 miljonit eurot) on kaotanud oma eesmärgi, võttes arvesse, et *ex ante* vaatenurgast kasutati lühiajalist laenu peaaegu täielikult viisil, mis ei olnud äriplaaniga kooskõlas ning mis ohustas elujõulisuse taastamist, või mis muudatuse toimumise ajal esinenud vaatenurgast andis äriühingule lisaraha, mis tuleb tagastada. Veelgi enam, sellist väärkasutamist ei saa tagasiulatuvalt heastada seeläbi, et äriühing rakendab investeeringud hiljem, kuna vahendite andmise eesmärk oli võimaldada investeeringute ja rahalise ümberkorraldamise rahastamist kindlal ajahetkel. See abi andmise ajend oli 2005. aastaks juba aegunud. Kui ümberkorraldamine oleks toimunud hiljem, ei oleks mingisugust abi ja eeskätt riigigarantiiga lühiajalist laenu tegelikult vaja olnud. Seega on väärkasutamine seotud kõikide lühiajalise laenuga antud vahenditega, mida kasutati tootmisega seotud varade müügiks ja tagasirentimiseks.

(105) Peale selle on komisjon teadlik, et vahendite ülejääk ümberkorraldusperioodi lõpus ei ole ebatavaline ning et äriühingut ei tule karistada eelnevalt oodatust parema tulemuse saavutamise eest. Ent see peaks tooma kaasa paremad äritulemused, mis annavad äriühingule suuremad võimalused näiteks võla varasemaks tagasimaksmiseks. See ei tähenda, et äriühing võiks suunata peaaegu kogu abisumma äriplaanis nimetamata eesmärkide saavutamiseks.

([20]) Komisjoni 13. septembri 2006. aasta otsus juhtumi N 350a/2006 *MSO* kohta (ELT C 280, 18.11.2006, lk 4), punkt 48.

(106) Teiseks tuleb meenutada, et äriühingule oli suunatud ka mitmeid muid riigiabimeetmeid, näiteks võla kustutamine ja garanteeritud laenu osaline kasutamine investeeringute rahastamiseks. Neid meetmeid rakendati vastavalt äriplaanile ning need aitasid äriühingul elujõulisust saavutada.

(107) Sellele vaatamata võib eeldada, et terve ümberkorraldamine tuleb lugeda nurjunuks, sest äriplaani rakendati üksnes osaliselt ja *ex ante* vaatenurgast oleks elujõulisuse saavutamise taganud vaid ümberkorraldusplaani täielik rakendamine. Ent siinkohal võib olla asjakohane see asjaolu, et äriühing siiski saavutas elujõulisuse. ([21]) See on tõsi vähemalt sel juhul, kui äriühing ei saanud ülemäärast abi, mis ei olnud elujõulisuse taastamiseks vajalik. Teiste sõnadega taastuks sellise kasu tagasinõudmisel eelnev olukord, st heastataks ülemäärase abi saamine. Sellisel juhul võisid ülejäänud, äriplaani kohaselt rakendatud meetmed tõepoolest elujõulisuse taastamisele kaasa aidata. Seega saaks need ülemäärase abi tagasinõudmise korral lugeda ühisturuga kokkusobivaks.

(108) Kuna ülejäänud meetmetega tagati elujõulisuse taastamine minimaalse vajaliku abiga, võib komisjon järeldada, et väärkasutamine on seotud üksnes garanteeritud laenu ümbersuunatud osaga ja mitte ümberkorraldusabi kogusummaga ning et muud 2003. aasta äriplaani kohased meetmed on ühisturuga kokkusobivad.

d) *Garanteeritud laenu väärkasutatud osa abielement*

(109) Lõpuks tuleb kindlaks määrata 31 245 684 euro suuruse riigigarantiiga laenu abielement. Põhimõtteliselt võib abi osakaal garantii puhul ulatuda 100 %-ni. ([22])

(110) Komisjon tunnistab siiski garantii kui abivormi piiratud kahjulikku mõju antud juhtumi puhul, võttes arvesse asjaolu, et laenu, millele HLW garantii sai, maksis Arcelor tagasi ühe aasta pärast. Seepärast leiab komisjon, et kogu äriühingu saadud kasu hüvitamiseks on vaja tagasi nõuda üksnes garantiiga antud intressitoetus selle aja eest, mil laenatud raha oli äriühingu käsutuses. Veelgi enam, komisjon märgib, et äriühingul endal oli teatav võimalus tagada rahastamine ning ta suutis anda nõuetekohaseid tagatisi. Seda kinnitab garantiileping, milles nõutakse tagatisi.

(111) Komisjoni tavapraktika kohaselt on intressitoetus võrdväärne turutingimustel makstava intressi ja selle intressi vahega, mida äriühing tegelikult maksis. Antud juhul on turutingimustel makstava intressi arvutamise aluseks vahendite kättesaadavaks tegemise hetkel (august 2004) kehtinud viiteintress, millele lisandub 400 baaspunkti, võttes arvesse asjaolu, et 2004. aastal ei olnud HLW elujõuline (vt punkt 46 eespool), vaid raskustes äriühing. ([23]) Komisjoni tavapraktika ei luba lisada alla 400 baaspunkti. ([24]) Täiendavalt ei ole seda intressi siiski vaja tõsta, sest äriühingul olid tagatised ja terasesektori olukord oli 2004. aastal hea.

(112) Kuna laenu anti zlottides ja mitte eurodes, kohaldab komisjon eurotsooni viiteintressi, st 4,43 %. Siinkohal tuleb meenutada, et tegelikult saadud kasu hindamiseks tuleb võrrelda äriühingu suhtes kohaldatud tingimusi ja turutingimustel kehtinud tingimusi (ilma riigigarantiita). Turul on tavapraktika määrata krediidiintress laenu põhisumma vääringu suhtes kohaldatava viiteintressi (tavaliselt pankadevaheline viiteintress) põhjal, sest raha väärtuse kõikumine on seotud selle majandusega, kus asjaomast vääringut kasutatakse. Seetõttu peaks viiteintress, mida turumajanduse põhimõtetel tegutsev krediidiandja eurodes vääringustatud laenu suhtes kohaldab, olema samaväärne eurodes vääringustatud krediidi puhul kasutatava intressimääraga, isegi kui laen anti Poolas.

([21]) Komisjoni 23. oktoobri 2007. aasta veel avaldamata otsus juhtumi C 23/06 *Technologie Buczek* kohta, mil elujõulisust ei saavutatud.

([22]) Komisjoni teatis viite- ja diskontomäärade kehtestamise meetodi kohta (EÜT C 273, 9.9.1997, lk 3). Vt ka komisjoni 12. septembri 2007. aasta otsus algatada menetlus juhtumi NN 45/07 (C 38/2007), *Arbel Fauvet Rail* osas (ELT C 249, 24.10.2007, lk 17, punkt 15).

([23]) Komisjon otsustab, kas äriühing on raskustes, vastavalt ühenduse suunistele raskustes olevate äriühingute päästmiseks ja ümberkorraldamiseks antava riigiabi kohta (ELT C 244, 1.10.2004, lk 2). Lisaks sellele loetakse äriühing olevat raskustes ka siis, kui selles on pooleli ümberkorraldamisetapp ja kui ta järgib ümberkorraldamiskava, nagu käesoleval juhtumil ka oli. 400 baaspunkti osas vt komisjoni 2. märtsi 2005. aasta otsus juhtumi C 43/2001 *Chemische Werke Piesteritz* kohta (ELT L 296, 12.11.2005, lk 19, punktid 107 ja 108) ja komisjoni 24. jaanuari 2007. aasta otsus juhtumi C 38/2005 *Biria* kohta (ELT L 183, 13.7.2007, lk 27, punkt 83 ja järgmised).

([24]) Komisjoni teatis viite- ja diskontomäärade kehtestamise meetodi kohta (EÜT C 273, 9.9.1997, lk 3).

(113) Seega oleks intressimäär pidanud olema 8,43 % aastas, st intressisumma oleks pidanud olema 2 807 206 eurot. Seda tuleb võrrelda äriühingu tegelike kuludega. Need hõlmavad 1 061 050 euro suurust intressi pluss teatavaid garantiipreemiaid garantii saamise eest (nagu on märgitud punkti 42 alapunktides a ja b), mida komisjoni tavade kohaselt tuleb garantii abisumma arvutamisel arvesse võtta. ([25])

(114) Garantii kulud tuleks jaotada garantii kogusummale ning need peaksid olema seotud nii väärkasutatud abi kui ka garantiiga hõlmatud intressiga. Seda seetõttu, et laenu garanteeritud osa piiratud kasutamine investeeringuteks oli äriotsus, mida ei olnud veel tehtud ajal, kui viieks aastaks võeti 46 miljoni euro suurune laen koos intressidega. Vastasel juhul oleks garanteeritud laen korraldatud teisiti. Seega peaks kulude jagamine toimuma proportsionaalselt, arvutades välja tegelikult garanteeritud ja väärkasutatud summaga seotud tasu. Veelgi enam, samadel põhjustel tuleb see tasu arvutada proportsionaalselt tegeliku kasutamisajaga võrreldes garantii viieaastase kehtivusega, sest teoreetiliselt oli garantii selle ajavahemiku jooksul maha kantud. Garantii kasutamise varasem lõpetamine on äriotsuse muutmine, mis ei sõltu eelnevast korraldusest.

(115) See tähendab, et komisjon nõustub eespool punktis 42 välja toodud riigikassa tasu ja ettevalmistustasu kulude mahaarvamisega, kuid proportsionaalse arvutuse põhjal, mille aluseks on a) tegelikult garanteeritud summa (32,3 = 31,24 + 1,06 (laenu põhisumma pluss tegelikult makstud intress)) võrreldуna garantii kogusummaga (58 330 000 eurot) ja b) tegeliku kasutamisaja suhe kavandatava viieaastase ajavahemikuga (st 388 päeva potentsiaalsest 1 826 päevast).

(116) Punkti 42 alapunktis c mainitud laenutasude suhtes ei leia komisjon, et need tasud võiks saadud kasust maha arvata, võttes arvesse asjaolu, et ka kõikide turutingimustel antavate laenudega kaasnevad samalaadsed kulud, mis võivad olla veelgi suuremad.

(117) Seega saame tulemuseks järgmise arvutuse, võttes arvesse saadud kasu suhtes alates 24. augustist 2004 kuni tagasimaksmiseni kohaldatavat liitintressi sissenõudmismääraga 7,62 % aastas.

(EUR)

Rahastatav kogusumma	31 245 684,00
Asjakohane intress, mida oleks tulnud tasuda ajavahemikus 24.8.2004–16.9.2005	2 807 206
Intress, mida HLW garanteeritud laenult tegelikult maksis	1 061 050
Garantii ettevalmistamise tasu, proportsionaalselt garantii kogusumma ja laenu kestusega	31 792
Riigikassa tasu, proportsionaalselt garantii kogusumma ja laenu kestusega	68 683
Garanteeritud laenuga seotud tegelikult kantud kulud kokku	1 161 525
Intressierinevus (= kasu)	1 645 682
Pluss liitintress sissenõudmismääraga ajavahemiku 24.8.2004 kuni 20.11.2007 eest	444 086
Seisuga 20.11.2007 kuulub tasumisele	2 089 768

e) *Järeldus*

(118) Kokkuvõttes järeldab komisjon, et tootmisega seotud varade müügi-tagasirendi lepingu summa tasumist ei olnud 2003. aasta äriplaanis ette nähtud ning see ohustas elujõulisuse saavutamist, seda vähemalt abi saamise ajal. Ent kuna äriühing taastas sellele vaatamata oma elujõulisuse, ei mõjuta abi väärkasutamine ülejäänud abi kokkusobivust ühisturuga. Veelgi enam, kuna garantii on lõpetatud ja laen juba tagasi makstud, tuleb nüüd sisse nõuda üksnes intressitoetus, millest HLW sai kasu raha kasutamise ajal (st raha ülekandmisest kuni laenu tagasimaksmiseni). Nimetatud intressitoetuse summa moodustab 1 645 682 eurot.

3. **Äriplaani muutmine**

(119) Poola palus komisjonil kiita heaks ajakohastatud äriplaan vastavalt protokolli nr 8 punktile 10.

(120) Komisjon on eelnevalt samalaadsete juhtumitega kokku puutudes selgitanud, et „komisjoni nõustumine äriplaani muutmisega peab põhinema veendumusel, et muudatusega ei kaasne probleeme seoses protokolli nr 8 eesmärkide täitmisega. See kehtib juhul, kui ei muudeta protokollis riigiabi, tootmisvõimsuse ja ajakava kohta esitatud

([25]) Komisjoni teatis EÜ asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamise koha garantiidena antava riigiabi suhtes (EÜT C 71, 11.3.2000, lk 14, punkt 3.2).

olulisi arve ega protokollis sätestatud riigiabi proportsionaalsust ning kui ei seata kahtluse alla elujõulisuse eesmärki ([26])".

(121) Algatamisotsuses selgitas komisjon, et antud juhul ei ole muudatused seotud ei riigiabi kogusumma suurenemise ega tootmisvõimsuse kasvuga ([27]) ümberkorraldamisperioodil, vaid et muudetud äriplaaniga kavandatakse peamiselt äriühingu investeerimisstrateegia olulist muutmist, et antud riigiabi kasutati ilmselt vääralt tegevusabina ning investeeringute lõpuleviimiseks ei ole täiendav riigiabi enam vajalik (vt punktid 54 ja 56). Sisuliselt kinnitas uurimine, et neid kahtlusi ei suudetud hajutada, sest nagu eespool järeldati, abi kasutati tõepoolest vääralt ja see ei sobi kokku ühisturuga.

(122) 2005. aasta äriplaanis ei kõrvaldata seda puudust, st ülemäärast riigiabi, ning seega ei saa seda sellisel kujul heaks kiita. Eeskätt ei piisa selle puuduse kõrvaldamiseks asjaolust, et AHW on vahepeal investeerimisprogrammi uuendanud. Nagu eespool arutleti, oleks see toimunud ka juhul, kui äriühing oleks teinud üksnes ümberkorralduskavas märgitud investeeringud. On selge, et uus investeerimisprogramm rakendatakse palju hiljem, kui kavas algselt ette nähtud. Samuti on selge, et algselt anti abi ümberkorraldusprogrammi ajakava järgimise tagamiseks. Seega oli abi eesmärk õhutada HLWd tegema neid investeeringuid korrapäraselt ja õigeaegselt aastatel 2003 ja 2004. Kui ümberkorraldamise ajakava oleks juba eelnevalt 2004. ja 2005. aastale edasi lükatud, ei oleks lühiajalist laenu ja seega ka abi tegelikult vaja läinud.

(123) Olenemata väärkasutamisest märgib komisjon, et kui väärkasutatud abi tagasi makstakse, võib ta uue kava ülejäänud osas heaks kiita. Menetluse algatamise otsuses mainis komisjon oma valmisolekut uus äristrateegia tööstuslikust seisukohast heaks kiita, tunnistades, et uus investeering on äriühingu edasiste majandustulemuste jaoks kasulik ning et lisaks võib sellega kaasneda positiivne mõju ka keskkonnakaitsele ja kulude vähendamisele.

([26]) Komisjoni otsus juhtumi N 186/05, *MSP äriplaani muutmine*, kohta, punkt 41, ja komisjoni otsus juhtumi N 600/04, *VPFM äriplaani muutmine*, kohta.

([27]) Komisjon täheldas, et uue investeeringuga väheneks tootmisvõimsus 930 kilotonnilt 700 kilotonnile.

(124) Igal juhul märgib komisjon, et äriplaani muutmisega ei nõuta lisaabi, vaid seda rahastatakse täielikult investori vahenditest. Seetõttu ei näe komisjon põhjust ajakohastatud programmile vastu seista, isegi kui sellega muudetakse strateegiat. ([28])

VII. **JÄRELDUS**

(125) Lühidalt järeldab komisjon, et protokolli nr 8 punktide 9 ja 18 kohaselt väärkasutas HLW 31,2 miljoni euro suuruse laenu garantiid ning selle kasutamine on ühisturuga kokkusobimatu. Võttes arvesse asjaolu, et riigigarantii on läbi ja laen tagasi makstud, mis tähendab HLW jaoks 1 645 682 suuruse intressitoetusega võrdset kasu, tuleks nimetatud kasu hüvitada. Arvestades, et 20. novembril 2007 maksis AHW vabatahtlikult kinnisele pangakontole 2 089 768 eurot, st tagasimakstava summa pluss liitintressi, mille Poola ametivõimud saavad kätte käesoleva otsuse tegemise kuupäeval, ei ole täiendavaid summasid vaja sisse nõuda.

(126) Veelgi enam, kui kõnealune abi on hüvitatud, võib komisjon protokolli nr 8 punkti 10 alusel heaks kiita 2005. aasta äriplaanis näidatud muudatused, sest äriplaan ei hõlma lisaabi ning tugevdab äriühingu elujõulisust,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

HLW/AHW väärkasutas 1 645 682 euro suurust riigiabi, mille andmisel HLW/AHW-le rikkus Poola protokolli nr 8 punkti 18 ja mis on ühisturuga kokkusobimatu.

Artikkel 2

Pidades silmas artiklis 1 nimetatud väärkasutatud abi tagasimaksmist, ei ole komisjonil vastuväiteid AHW äriplaani muutmise suhtes.

([28]) Tervikliku pildi andmiseks soovib komisjon märkida ka seda, et ei loobu oma seisukohast, mille kohaselt asendamist ei olnud 2003. aasta äriplaanis ette nähtud. Äriplaanis öeldakse selgelt, et HLW soovis „keskenduda tootevaliku järkjärgulisele parandamisele", „arendades selleks eri- ja masinaehitusterasele suunatud tootmist". 2005. aasta äriplaanis väidetakse selgelt, et „turunõudlusele reageerimiseks on osutunud vajalikuks strateegiat täpsustada ja täiendada terasetehase portfelli uue tootevalikuga". Sellest võib eeldada, et AHW soovis reageerida turu nõudlusele konstruktsiooniterase järele, ehitades uue valtsimistehase, kus suudetakse toota konstruktsiooniterast, ning kasutades olemasolevat vedelat terast sel eesmärgil tõhusamalt. Siiski on ilmne, et äriühingule ei olnud selliste investeeringute tegemiseks enne 2003. aastat vahendeid ja investeeringud suudeti teha üksnes Arcelori abiga.

Artikkel 3

Käesolev otsus on adresseeritud Poolale.

Brüssel, 11. detsember 2007

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Neelie KROES